1e Bestuursrapportage 2026

Registratienummer: 293017

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding 3
II. Financiële samenvatting 4
Resultaat en ontwikkeling begrotingssaldo 4
Exploitatiebudgetten 5
Investeringskredieten 6
Algemene uitkering 6
Risico's en kansen 6
Personeel 7
III: Voortgang doelstellingen 8
IV: Overzicht financiële mutaties 13
Bijlage 1: Prijsinflatie 15
Bijlage 2: Budgetneutrale mutaties 16
Bijlage 3: Overzicht begrotingsmutaties 18
Bijlage 4: Overzicht Voortgangombuigingen 2026 20
Bijlage 5: maatschappelijk effect ombuigingsvoorstellen 23

I. INLEIDING

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage 2026. Aan de hand van deze rapportage informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van de doelstellingen uit de programmabegroting 2026 en over de verwachte budgetafwijkingen (> € 25.000) in de begroting 2026.

Op basis van de realisatie tot 1 april 2026 is het verwachte resultaat 2026 per saldo € 0,4 miljoen positief. Dit resultaat wordt veroorzaakt door enerzijds een tekort op de exploitatie-budgetten van € 0,2 miljoen en anderzijds een positief saldo op de algemene uitkering van € 0,6 miljoen. Volledigheidshalve vermelden we dat in de risicoparagraaf een risico is opgenomen betreffende de inflatie. In hoofdstuk IV vindt u het totaaloverzicht van de voorgestelde budgetaanpassingen.

We hebben de verwachte claims voor de inflatie geïnventariseerd, in totaal € 2,1 miljoen. De beschikbare reservering bedraagt € 1,8 miljoen, waardoor er een tekort van € 0,3 miljoen kan ontstaan. Overeenkomstig de werkwijze in voorgaande jaren gaan we gedurende 2026 na in hoeverre het tekort binnen de bestaande budgetten kunnen worden opgevangen. Ontwikkelingen die nog invloed kunnen hebben op de prijs zijn extremiteiten, zoals de recente situatie in het Midden-Oosten.

We rapporteren over de afwijkingen in het beleid middels de doelstellingen. Dat doen we aan de hand van de factoren Kwaliteit, Tijd en Geld. We hanteren ten aanzien van het kleurgebruik de herijkte methodiek die is afgestemd met de auditcommissie van de Raad.

Naast de voortgang van het beleid (doelstellingen) en de financiële stand van zaken, lichten we in bijlage 1 de stand van zaken toe van het beschikbare inflatiebudget. In bijlage 2 zijn de budgetneutrale mutaties opgenomen en in bijlage 3 hebben we een overzicht opgenomen van de wijzigingen in de begrotingsbedragen, vanaf het moment van vaststelling van de Raad in november 2025 tot het moment van het opmaken van de 1e bestuursrapportage. In bijlage 4 rapporteren we conform het verzoek van uw raad, over de voortgang van de ombuigingen 2026 en de wijzigingen ten opzichte van het maatschappelijk effect van de gekozen ombuigingsvoorstellen. In bijlage 5 staat het maatschappelijk effect van deze ombuigingsvoorstellen uit de kadernota 2025 en 2026.

Als de Raad akkoord gaat met de wijzigingen in deze bestuursrapportage, verwerken we deze in een reguliere begrotingswijziging.

II. FINANCIËLE SAMENVATTING

Resultaat en ontwikkeling begrotingssaldo

Het resultaat van de 1e bestuursrapportage 2026 is € 0,4 positief voor 2026. Dit positieve resultaat ontstaat door een negatief resultaat op de exploitatiebudgetten van € 216.000 en een positief resultaat op de algemene uitkering van € 603.000. Het effect voor 2027 en verder is negatief.

Resultaat 1e bestuursrapportage 2026				
nadelen zijn aangegeven met een min				*bedragen x € 1.000*
Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Exploitatiebudgetten	-216	-555	-555	-555
Financiële consequenties investeringskredieten	0	0	-14	-14
Algemene Uitkering (decembercirculaire 2025)	603	457	342	340
Ruimtelijke projecten	0	0	0	0
Personeel	0	0	0	0
Resultaat 1e bestuursrapportage 2026	**387**	**-98**	**-227**	**-229**

We lichten de verschillende onderdelen van bovenstaande tabel toe na de onderstaande toelichting op de ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Na de 1e bestuursrapportage 2026 is het actuele begrotingssaldo voor 2026 gestegen van nihil naar een positief resultaat van € 0,4 miljoen. Zie bijgaande tabel voor de mutaties.

Actueel begrotingssaldo 2026 inclusief 1e bestuursrapportage	
nadelen zijn aangegeven met een min	*bedragen x € 1.000*
Omschrijving	**2026**
Meerjarenperspectief Programmabegroting 2026	0
Raadsbesluiten t/m april 2026	0
Begrotingssaldo tm april 2026	**0**
Resultaat 1e bestuursrapportage 2026	387
Actueel begrotingssaldo	**387**

Het aangepaste meerjarensaldo ziet er als volgt uit:

Actueel begrotingssaldo 2026 inclusief 1e bestuursrapportage				
nadelen zijn aangegeven met een min				*bedragen x € 1.000*
Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Meerjarenperspectief Programmabegroting 2026	0	0	0	369
Raadsbesluiten t/m april 2026	0	0	0	-250
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**119**
Resultaat 1e bestuursrapportage 2026	387	-98	-227	-229
Actueel begrotingssaldo	**387**	**-98**	**-227**	**-110**

Exploitatiebudgetten

De bijstelling van de exploitatiebudgetten betekent een nadelig resultaat van € 216.000 in 2026. In onderstaande tabel staan de mutaties per programma weergegeven. We lichten hier de belangrijkste toe en in hoofdstuk IV zijn alle mutaties met een financieel effect verklaard. In bijlage 2 lichten we de budgetneutrale mutaties toe.

Budgetaanpassingen per programma					
nadelen zijn aangegeven met een min					*(bedragen x € 1.000)*
Programma		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	Duurzame en gezonde samenleving	0	0	0	0
2	Leefbare en bereikbare samenleving	293	0	0	0
3	Interactie met de samenleving	0	0	0	0
4	Inclusieve en participatiesamenleving	60	0	0	0
5	Werkende en lerende samenleving	-400	-400	-400	-400
6	Informatie en kennissamenleving	0	0	0	0
7	Financiën en bedrijfsvoering	76	90	90	90
8	Algemeen bestuur	-245	-245	-245	-245
AD	Alg. dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutaties reserves	0	0	0	0
Totaal		**-216**	**-555**	**-555**	**-555**

Het voordeel bij programma 2 ontstaat door vertraging in de uitvoering van de projecten centrumplannen Driel en Oosterhout en door de vertraging in het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels. Daarnaast is er een nadeel door de extra inkoop van strooizout.

Het voordeel in programma 4 ontstaat doordat de kosten voor de coördinatie van de Huiskamers Overbetuwe betaald kunnen worden vanuit de SPUK IZA.

Het nadeel in programma 5 betreft de bijzondere bijstand voor inrichting/huisraad, bewindvoerderskosten en reiskosten voor inburgeraars.

Het voordeel in programma 7 ontstaat door een lager aantal bezwaar- en beroepschriften en de stijging van de vergoeding van de belastingsamenwerking waar tegenover nadelen op diverse taakvelden staan.

Het nadeel in programma 8 betreft hoofdzakelijk de bezoldiging van het college van burgemeester en wethouders op basis van de cao van het Rijk 2025 en 2026 en de vergoeding van raadsleden conform de circulaire politieke ambtsdragers per 1 januari 2026 stijgt.

Investeringskredieten

Het aanvullende investeringskrediet betreft de nieuwbouw voor De Meeuwenberg.
Op 3 december 2024 heeft u als raad ingestemd met het beschikbaar gestelde investeringskrediet voor nieuwbouw voor De Meeuwenberg, zoals opgenomen in de begroting van 2026. Tevens is ingestemd met de verhoging van dit bedrag volgens de BDB-index nieuwbouw schoolgebouwen bij start bouw. De bouw van De Meeuwenberg (inclusief peuterwerk) en de renovatie van de hobbits start medio mei 2026. Dit houdt in dat de daadwerkelijke kosten voor de nieuwbouw bekend zijn. Deze kosten vallen, na ophoging van het investeringskrediet volgens de BDB-index, binnen de gemaakte afspraken. Het investeringskrediet dient volgens de BDB-index opgehoogd te worden met € 495.000 (indexatie 2025-2026). Kanttekeningen die nog invloed kunnen hebben op de prijs zijn extremiteiten, zoals de recente ontwikkelingen in het Midden-Oosten. Op basis van 50 jaar afschrijvingstermijn en 1,5% rente zijn de extra kapitaallasten € 14.000. Deze doen zich voor vanaf 2028 want afronding van de realisatie is voorzien in 2027.

Investeringskredieten						
Nadelen zijn aangegeven met een min				*(bedragen x € 1.000)*		
TV		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Toelichting budgetaanpassing**
4.2	Nieuwbouw De Meeuwenberg	0	0	-14	-14	Zie hier boven.
Totaal budgettair nadeel		**0**	**0**	**-14**	**-14**	

Algemene uitkering

In december 2025 is de Decembercirculaire Algemene Uitkering (AU) 2025 verschenen. Via een TIC heeft u eind januari kennisgenomen van de financiële consequenties van deze circulaire. De circulaire heeft voor 2026 een netto positief effect van afgerond € 603.000. De oorzaak van het positieve effect is de ontwikkeling van de maatstaf meerkernigheid, diverse hoeveelheidsverschillen en ophoging van de uitkering van de verdeelreserve.

Decembercirculaire 2025						
Nadelen zijn aangegeven met een min				*(bedragen x € 1.000)*		
TV		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Toelichting budgetaanpassing**
0.7	Algemene uitkering	603	457	342	340	Budgettair effect decembercirculaire 2025
Totaal		**603**	**457**	**342**	**340**	

Risico's en kansen

Prijsinflatie
In de 1e bestuursrapportage 2026 hebben we mogelijke financiële effecten van de prijsinflatie geïnventariseerd, voor zover die nu bekend zijn. In de meicirculaire 2026 zullen via de Algemene Uitkering naar verwachting aanvullende middelen beschikbaar komen op basis van de geactualiseerde Prijs bruto binnenlands product (Pbbp). Dan zal ook duidelijk zijn in hoeverre we aanvullende middelen ter beschikking krijgen om eventuele effecten gedurende dit jaar en verdere jaren nog te kunnen compenseren.

De gemeente heeft een relatie met een groot aantal partijen waarmee ze samenwerkt en waaraan ze een jaarlijkse financiële bijdrage verstrekt. De cao-stijgingen en inflatie bij deze verbonden partijen hebben mogelijkerwijs effect op uitgaven hiervoor in 2026 en de doorwerking daarvan naar de verdere jaren.

We gaan er vooralsnog van uit dat dit financiële effect past binnen de aanpassing van de Algemene Uitkering van onze gemeente. Ontwikkelingen die nog invloed kunnen hebben op de prijs zijn extremiteiten, zoals de recente situatie in het Midden-Oosten.

Personeel

Cao-akkoord
Het huidige cao-akkoord 2025-2027 heeft een looptijd tot en met 31 maart 2027. Over de effecten van het cao-akkoord is eerder gerapporteerd in de 2e bestuursrapportage 2025 en de Programmabegroting 2026. Het eenmalig voordeel van € 750.000 voor 2026 is op basis van de Programmabegroting 2026 gereserveerd voor de dekking van de tijdelijke formatie 2026.

Ontwikkeling P-budget
Bij het opmaken van de 2e bestuursrapportage 2026 (2e berap) is er meer zicht op de ontwikkelingen van het P-budget 2026, ziekteverzuim en de noodzakelijke vervanging die daaruit voortvloeit. Daarnaast hebben wij meer zicht op de ontwikkeling van de loonkosten van de tijdelijk toegekende formatie. In de 2e berap (eind september/ oktober) vindt dan een nadere rapportering plaats.

Ontwikkelingen
In 2026 zijn er een aantal ontwikkelingen die effect kunnen hebben voor het P-budget 2026 of verder. De ontwikkelingen zijn:

- Werkgevers kunnen compensatie aanvragen voor een betaalde transitievergoeding bij ontslag als zij een werknemer ontslaan die meer dan 2 jaar ziek is. Vanaf 1 juli 2026 krijgen mogelijk alleen kleine werkgevers nog compensatie voor deze vergoeding. Grotere werkgevers kunnen na deze datum nog steeds compensatie aanvragen. Of zij die krijgen, hangt af van hun situatie. Dit kan een toename betekenen van de kosten voor transitievergoedingen.
- In 2026 ontvangen minimaal 2 medewerkers een RVU (Regeling Vervroegd Uittreden) uitkering. Recent hebben wij informatie ontvangen over de nieuwe RVU-regeling voor zware beroepen die wordt opgenomen in de cao-gemeenten per 1 april 2026. Een analyse welke medewerkers in aanmerking komen voor de nieuwe RVU-regeling moet nog uitgewerkt worden. De kosten voor de RVU-uitkeringen zijn niet begroot en hierover is eerder gerapporteerd in de P&C-cyclus. Hierin is aangegeven dat we eerst kijken naar de mogelijkheden om de kosten te dekken uit het P-budget.
- Uitgangspunt is de kosten die voortvloeien uit het Organisatie jaarplan 2026 (bijv. het traject rolduidelijkheid) en uit de aanbevelingen die zijn opgenomen in de jaarverslagen 2025 van de Arbodienst en Integriteit Werkorganisatie op te vangen binnen het P-budget.

De verwachting is dat we de aankomende tijd meer zicht krijgen op de kosten die voortvloeien uit bovenstaande ontwikkelingen. We gaan dan beoordelen of dekking uit het reguliere P-budget haalbaar is. In de 2e berap vindt verdere rapportering plaats over de kosten in 2026 en in de Kadernota en Programmabegroting 2027 over de kosten 2027 en verder.

III: VOORTGANG DOELSTELLINGEN

In dit hoofdstuk geven wij voortgangsduiding van de doelstellingen die opgenomen zijn in het Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Dit doen we aan de hand van de indicatoren Kwaliteit – Tijd – Geld.
De volgende kleuraanduiding geeft de situatie per 1 april 2026 aan:

	Kwaliteit[1]	Tijd	Geld[2]
Grijs[3]	Nog niet gestart		
Groen	Doelstelling/ scope gaat behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering gaat behaald worden binnen laatst vastgestelde termijn	Doelstelling/ Project gaat behaald worden met laatst vastgesteld budget
Oranje[4]	Doelstelling /scope gaat deels behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering wijkt < 15%[5] af van de laatst vastgestelde termijn	Budget wijkt > € 25.000 af, maar < € 150.000 (geen besluit raad nodig) ten opzichte van laatst vastgesteld budget
Rood[6]	Doelstelling/ scope gaat niet behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering wijkt > 15% af van laatst vastgestelde termijn	Budget wijkt > € 150.000 af (besluit raad nodig) ten opzichte van laatst vastgesteld budget

[1] Kwaliteit is een subjectief begrip en zal altijd onderhevig zijn aan menselijke kaders. Hierdoor moet in het proces minimaal door twee personen de kleur worden vastgesteld.
[2] Uitgangspunt is laatst bijgestelde begroting. Dit is de door de raad vastgestelde programmabegroting met alle door de raad vastgestelde aanpassingen hierna.
[3] Grijs is alleen als iets nog niet in voorbereiding had moeten zijn volgens de planning. Bij in voorbereiding en verder in het proces wordt Groen, Oranje of Rood toegepast.
[4] Bij oranje wordt altijd een toelichting opgenomen.
[5] Op basis van het percentage gebruik in onderzoeken uitgevoerd door gerenommeerde partijen. Dit percentage kan na een jaar worden aangepast indien het onvoldoende inzicht biedt.
[6] Bij rood wordt altijd een toelichting opgenomen.

Naam	Kw.	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
1.1 Duurzaamheid	G		G		G	
1.2 Circulair	O	Het nieuwe grondstoffenbeleidsplan is vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeenteraad is tevens ingelicht over een gezamenlijke verkenning met de gemeente Lingewaard naar de mogelijkheden van een circulair ambachtscentrum. Echter de ontwikkelingen rondom de afvalinzameling verschuift de focus naar de nieuwe inzamelaar en de gehele bedrijfsvoering hier omtrent. Daarna gaan we weer verder met de verkenning naar het circulair ambachtscentrum.	G		G	
1.3 Sport en gezondheid	G		O	De start van de bouw van het MFSC in Elst is vertraagd vanwege het bezwaar bij de Raad van State. Wegens wisselingen van projectleiders heeft daarnaast de nieuwbouw zwembad Zetten en de vernieuwing van De Kruisakkers vertraging opgelopen. We voorzien op korte termijn hiervoor nieuwe projectleiders aan te stellen.	G	
1.4 Publieke gezondheid	O	De JGZ kampt nog steeds met structurele uitdagingen, waaronder een tekort aan jeugdartsen, toenemende complexiteit en een toenemende werkdruk. Om de continuïteit en kwaliteit van de zorg te waarborgen, is het meerjarig programma JGZ op koers gestart.	G		G	

Naam	Kw.	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
2.1 Wonen	O	We zien dat de nieuwbouwopgave steeds verder onder druk komt te staan. Dit heeft diverse oorzaken, zoals juridische procedures, ontsluitingsproblematiek en onrendabele toppen. Landelijke ontwikkelingen, zoals gestegen bouwkosten en netcongestie maken plannen nog complexer. Hierdoor blijft naar verwachting de realisatie van woningen in 2026 en 2027 achter bij de woningbehoefte. Op dit moment werken we aan de uitvoering van de acties uit de Woonagenda 2025. Uw raad ontving in december 2025 een evaluatie waarin we de resultaten van de doelstellingen en acties uit de Woonagenda 2025 met u deelden. In 2026 stellen we een Programma Wonen op, dit is het verplichte volkshuisvestingsprogramma onder de Omgevingswet. We werken aan de uitvoering van de prestatieafspraken 2026 en het uitvoeringsprogramma van de visie wonen, zorg en welzijn. Hierover hebben we geen bijzonderheden te melden.	O	Wij geven prioriteit aan het thema voorraadstrategie, dit omvat onder andere nieuwbouw, benutten bestaande voorraad en betaalbaarheid. Ondanks het geven van prioriteit aan het thema voorraadstrategie, zien we dat resultaten ten aanzien van een groot aantal woningbouwprojecten achterblijven vanwege diverse juridische procedures, ontsluitingsproblematiek en onrendabele toppen.	G	
2.2 Mobiliteit	G		G		O	Voor de uitvoering van de uitvoeringsagenda Programma Mobiliteit is mogelijk te weinig budget beschikbaar. Bij de verdere planuitwerking wordt gekeken naar aanvullende subsidiemogelijkheden.
2.3 Economie	G		G		G	
2.4 Veiligheid	O	In 2025 is uitvoering gegeven aan het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 (IVP). Door langdurige ziekte, personele wisselingen en een nog niet ingevulde vacature binnen het cluster Integrale Veiligheid, zijn niet alle geplande activiteiten uitgevoerd en is prioriteit gegeven aan de meest urgente veiligheidsopgaven.	O	In 2025 is uitvoering gegeven aan het IVP. Door langdurige ziekte, personele wisselingen en een nog niet ingevulde vacature binnen het cluster Integrale Veiligheid, zijn niet alle geplande activiteiten uitgevoerd en is prioriteit gegeven aan de meest urgente veiligheidsopgaven.	G	
2.5 Openbare ruimte	G		O	Diverse activiteiten waaronder het vaststellen van de beheerplannen vinden plaats in 2026. Dit vanwege de integrale afstemming tussen de diverse disciplines en prioritering van de projecten.	O	Evaluatie IKP OR vindt plaats na vaststelling beheerplannen.

Naam	Kw.	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
2.6 Recreatie en toerisme	G		G		O	Vanaf 2025 heft de gemeente Overbetuwe verblijfsbelasting. In 2026 is dit geïnd bij ondernemers die overnachtingen aanbieden. Aanpassing aan tarieven wordt vroegtijdig aangekondigd. Voor 2026 is alleen verhoogd met indexatie. Het werkbudget voor recreatie en toerisme is verhoogd met de nieuwe Nota, omdat dit nodig is voor het beheer en onderhoud van het (vergrootte) wandel- en fietsnetwerk, onderhoud van nieuwe klompenpaden, bijdrage aan TVAN en overige acties uit de nota in samenwerking met Gemeente Lingewaard. Ook het budget voor veerverbindingen is verhoogd omdat de kosten voor de oevergemeenten hoger zijn nu er geen vergoeding uit het verenfonds meer is.
3.1 Participatiecultuur	G		G		O	Het budget voor het uitvoeren van een veranderaanpak kennis, vaardigheden, houding en gedrag is in de begroting 2026 volledig omgebogen. Mogelijke leerinterventies kunnen we alleen nog uitvoeren wanneer deze passen in concernopleidingsbudget en/of teamopleidingsbudgetten.
3.2 Interactie met de samenleving	G		G		G	
3.3 Dienstbare overheid	G		R	De uitwerking van het dienstverleningsconcept vraagt meer tijd omdat we, conform de afspraak in het college, een inwonersbelevingsonderzoek uitvoeren naar dienstverlening op onze kanalen. De resultaten daarvan worden gebruikt voor de uitwerking en vaststelling van het dienstverleningsconcept. Het uitvoeren van het onderzoek is nog niet opgestart in verband met gebrek aan capaciteit. Overigens werken we in de tussentijd wel aan het verder verbeteren van onze dienstverlening. Zo zijn we aan de slag met het verbeteren van onze telefonische bereikbaarheid, communiceren we meer in Klare Taal en verbinden we warm door.	G	
4.1 WMO	G		G		G	

Naam	Kw.	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
4.2 Jeugdzorg	G		G		G	
4.3 Schuldhulpverlening	G		G		G	
4.4 Armoedebeleid	G		G		G	
4.5 Sterke sociale basis sociaal domein	G		G		G	
5.1 Participatiewet (re-integratie en participatie)	G		G		G	
5.2 Participatiewet (inkomen)	G		G		G	
5.3 Onderwijshuisvesting	G		G		R	Zoals beschreven op pagina 6 is er een aanvullend krediet benodigd voor de nieuwbouw van de Meeuwenberg van € 495.000 conform de nieuwe DBD-index.
5.4 Onderwijs en zorg	G		G		G	
5.5 Kunst, cultuur en erfgoed	G		G		G	
6.1 Toegang tot diensten en producten	G		O	Met het nieuwe zaaksysteem is de functionaliteit van de Persoonlijke Internet Pagina beschikbaar gekomen. Als gevolg van startproblemen bij de invoering van het nieuwe zaaksysteem, is de PIP zelf nog niet live kunnen gaan. De verwachting is dat dit in 2026 wordt uitgerold.	G	
6.2 Verantw. werken met gegevens	G		G		G	
6.3 Digitaal en procesmatig werken	O	Het zaaksysteem is afgelopen december uitgerold maar kent startproblemen. Een aantal aanvullende functionaliteiten worden dit jaar opgepakt, zoals koppelingen, stuurinformatie voor het management en de verdere ontwikkeling van zaaktypes in het systeem.	O	Als gevolg van de startproblemen bij de invoering van het zaaksysteem, ontstaat er enige vertraging bij de verdere ontwikkeling hiervan; functionaliteiten die bij de invoering zijn uitgesteld, worden later dit jaar opgepakt. De extra inspanningen bij de invoering van het zaaksysteem leiden er tevens toe dat er druk ontstaat op het tijdig invoeren van andere trajecten zoals Microsoft 365.	G	
7.1 Financiën	G		G		G	
7.2 Bedrijfsvoering	G		G		G	
8.1 Regionale samenwerk	G		G		G	
8.2 Verbonden partijen	G		G		G	

IV: OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES

Budgetaanpassingen 1e bestuursrapportage 2026								
Nadelen zijn aangegeven met een min				*bedragen x € 1.000*				
PR	**TV**		**Omschrijving**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Toelichting budgetaanpassing**
2	2.1	Verkeer en vervoer	Gladheidsbestrijding	-140	0	0	0	Door de hevige sneeuwval begin 2026 dient extra zout ingekocht te worden om voldoende voorraad te hebben, voordat het strooiseizoen eind 2026 weer start. Door de strenge weersomstandigheden in een korte periode was ook de inzet van derden nodig. Het betreft een eenmalig nadeel, omdat de weersomstandigheden jaarlijks fluctueren.
2	8.1	Ruimtelijke ordening	Kapitaallasten revitisering	350	0	0	0	Door vertraging in uitvoering projecten centrumplannen Driel en Oosterhout zijn er geen kapitaallasten in 2026.
2	8.3	Bouwen en wonen	Hoogspanningskabels ondergronds brengen	83	0	0	0	Door vertraging in het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels zijn er geen kapitaallasten in 2026.
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Algemene voorziening Wmo dagbesteding	60	0	0	0	De kosten voor de coördinatie van de Huiskamers Overbetuwe die op deze post waren begroot worden betaald vanuit de SPUK IZA, zodat deze post vrij kan vallen.
5	6.3	Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand	-400	-400	-400	-400	Betreft hogere bewindvoerderskosten en kosten inrichting/huisraad (€ 250.000) plus reiskosten inburgeraars (€ 150.000). De reiskosten voor inburgeraars zijn voorheen gedekt uit incidentele middelen of uit structurele middelen die niet passend zijn. Deze kosten horen logischerwijs (conform advies accountant) thuis onder de bijzondere bijstand. Binnen dit budget is echter onvoldoende ruimte om deze kosten structureel op te kunnen vangen.
7	0.4	Overhead	Belastingen overig	90	90	90	90	Betreft een afname in de kosten vanwege een lager aantal bezwaar- en beroepschriften. Daarnaast stijgt de vergoeding van de belastingsamenwerking, waar eerder ingeboekte nadelen op overige taakvelden tegenover staan.
7	0.4	Overhead	Gedenkteken Molukse KNIL-militairen	-14	0	0	0	Op basis van collegevoorstel 2023-007633 'Eerherstel en erkenning leed Molukse KNIL-militairen Overbetuwe' worden de kosten van het realiseren van een gedenkteken als eenmalig nadeel gemeld in de bestuursrapportage. De realisatie van het gedenkteken vindt later plaats dan verwacht op verzoek van de gemeenschap.

PR	TV		Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Toelichting budgetaanpassing
8	0.1	Bestuur	Vergoeding college van burgemeesters en wethouders	-125	-125	-125	-125	Betreft de stijging voor de bezoldiging van het college van burgemeester en wethouders op basis van de cao van het Rijk 2025 en 2026. Daarnaast vindt er een correctie plaats op het werkgeversdeel van de pensioenpremieafdracht.
8	0.1	Bestuur	Vergoeding raadsleden	-120	-120	-120	-120	Betreft de stijging voor de vergoeding van raadsleden conform de circulaire politieke ambtsdragers per 1 januari 2026. Tevens wordt het financieel effect van de meest recente aanpassingen van de rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers, zoals het recht op een vergoeding voor arbeidsongeschiktheid, pensioen of overlijden verwerkt.
Totaal				**-216**	**-555**	**-555**	**-555**	

BIJLAGE 1: PRIJSINFLATIE

Bij het afsluiten van een (meerjarig) inkoopcontract maken we ook afspraken over de prijsinflatie gedurende de looptijd. Om deze prijsaanpassingen op te kunnen vangen wordt jaarlijks in de Kadernota een budget opgenomen. Op de taakvelden waar geen ruimte is om de indexering op te vangen, wordt normaliter het budget aangepast. Daartegenover staat een verlaging van het beschikbare budget voor de prijsinflatie.

In de begroting 2026 is de stelpost prijsinflatie berekend op € 1,9 miljoen (gebaseerd op het Prijs bruto binnenlands product (Pbbp) van 2,7%). Twee posten zijn reeds op basis van eerdere genomen raadsvoorstellen verwerkt.

Verloop stelpost prijsinflatie	
Nadelen zijn aangegeven met een min	*(bedragen x € 1.000)*
Omschrijving	
Kadernota 2026	1.882
MFC Wanmolen (2022-046964)	-38
MFSC Elst (2021-013239)	-39
Subtotaal	**1.805**
1e bestuursrapportage 2026	-2.142
Restant saldo	**-337**

In totaal hebben we voor € 2,1 miljoen structurele posten geïnventariseerd die te relateren zijn aan de prijsinflatie. Overeenkomstig de werkwijze in voorgaande jaren gaan we gedurende 2026 na in hoeverre het tekort binnen de bestaande budgetten kunnen opgevangen. In onderstaande tabel lichten we de posten per taakveld toe. In de tweede berap 2026 maken we een actuele inventarisatie. Ontwikkelingen die nog invloed kunnen hebben op de prijs zijn extremiteiten, zoals de recente situatie in het Midden-Oosten.

Inventarisatie structurele prijsinflatie		
Nadelen zijn aangegeven met een min		*(bedragen x € 1.000)*
Taakveld	**Omschrijving**	
0.4	ICT	-114
0.4	Luchtfoto's, archiefbewaarplaats en abbonnementen	-16
2.1	Wegen	-70
2.1 en 5.7	Bestek openbare ruimte	-90
4.3, 6.1, 6.21, 6.22, 6.3 en 6.5	Subsidies welzijnspartners	-162
5.1	Overbetuwe Beweegt	-10
5.6	Bibliotheek en lokale omroep	-46
5.7	Heffingen openbaar groen	-37
6.1	Toezicht kinderopvang	-8
6.1 t/m 6.822	Zorgkosten Wmo	-583
6.1 t/m 6.822	Zorgkosten Jeugd	-979
6.22	Lokaal maatwerk VGGM	-13
6.5	reintegratie	-7
7.1	Verwijsindex	-7
Totaal		**-2.142**

BIJLAGE 2: BUDGETNEUTRALE MUTATIES

Budgetneutrale wijzigingen 1e bestuursrapportage 2026							
Nadelen zijn aangegeven met een min			*bedragen x € 1.000*				
PR	**TV**		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Toelichting budgetaanpassing**
Overboeking van taakveld							
AD	0.8	Stelpost taakmutaties	49				Meicirc. 2025 taakmut. Sociale infrastructuur
5	6.4	Wsw en beschut werk	-49				Meicirc. 2025 taakmut. Sociale infrastructuur
AD	0.8	Stelpost algemeen	30	30	30	30	Ombuiging KN2026
8	0.1	Groene Metropool Regio	-30	-30	-30	-30	Ombuiging KN2026
AD	0.8	Stelpost taakmutaties	180				POK middelen 2026
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-55				POK Implementatie verordening SD
4	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	-125				POK Implementatie Hervormingsagenda Jeugd
AD	0.1	Afkoopsom Prorail	-190				Collegevoorstel 2024-029419. Afkoopsom Prorail
2	2.1	Afkoopsom Prorail	190				Collegevoorstel 2024-029419. Afkoopsom Prorail
AD	0.8	Overige baten en lasten	61	61	61	61	Dekking stelpost areaaluitbreidingen conform Kadernota 2022.
2	2.1/ 5.7	Verkeer en vervoer en Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-61	-61	-61	-61	Verwerking toekenning areaaluitbreidingen openbare ruimte.
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-150	-150	-150	-150	Verdeling ombuiging subs. welzijnspartners
5	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	100	100	100	100	Verdeling ombuiging subs. welzijnspartners
5	5.3	Cultuurpresentatie, prod, particip.	50	50	50	50	Verdeling ombuiging subs. welzijnspartners
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2	2	2	2	Herverdeling subsidie welzijnspartners
5	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-7	-7	-7	-7	Herverdeling subsidie welzijnspartners
5	5.3	Cultuurpresentatie, prod, particip.	5	5	5	5	Herverdeling subsidie welzijnspartners
Baten/lasten specifieke uitkeringen en subsidies							
AD	0.8	Opvang Oekraïners locatie Pactum	-1.766				Rijksbijdrage = 110 plekken x 365 dagen x € 44
AD	0.8	Opvang Oekraïners loc. Lingehotel	-148				Rijksbijdrage = 57 plekken x 59 dagen x € 44
AD	0.8	Opvang Oekraïners loc. Oosterhout	-606				Rijksbijdrage = 45 plekken x 306 dagen x € 44
AD	0.8	Opvang Oekraïners	2.520				Verwachting volledige besteding rijksbijdrage
1	5.1	Sportbeleid en activering	-10	-5			Lasten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
1	5.1	Sportbeleid en activering	10	5			Baten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
1	5.1	Sportbeleid en activering	-19				Lasten Brede SPUK
1	5.1	Sportbeleid en activering	19				Baten Brede SPUK
1	7.1	Volksgezondheid	-15				Lasten Brede SPUK
1	7.1	Volksgezondheid	15				Baten Brede SPUK
1	7.1	Volksgezondheid	-39				Lasten SPUK IZA
1	7.1	Volksgezondheid	39				Baten SPUK IZA
2	5.7	Openbaar groen en recreatie		-62			Lasten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
2	5.7	Openbaar groen en recreatie		62			Baten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
5	4.3	Onderwijskansenbeleid	-182				Raming van lasten spuk onderwijskansenbeleid
5	4.3	Onderwijskansenbeleid	182				Raming van baten spuk onderwijskansenbeleid
5	5.6	Media	-42				Lasten SPUK Informatiepunten digitale overheid
5	5.6	Media	42				Lasten SPUK Informatiepunten digitale overheid
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-48				Raming van lasten Nieuwe Huiskamer van Driel
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	48				Raming van baten Nieuwe Huiskamer van Driel
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-41				Lasten ZonMw voorzorgfunctionaris
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	41				Baten ZonMw voorzorgfunctionaris
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-750				Lasten SPUK inburgeringstrajecten
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	750				Baten SPUK inburgeringstrajecten
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-70				Lasten leefgelden Oekraïners poo
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-12				Lasten uitvoering leefgeld Oekraïners poo

PR	TV		2026	2027	2028	2029	Toelichting budgetaanpassing
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	82				Baten leefgelden poo Oekraïners
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-263				Lasten SPUK IZA
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	263				Baten SPUK IZA
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-100	-40			Lasten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	100	40			Baten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-117				Lasten Brede SPUK
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	117				Baten Brede SPUK
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorz.	-80				Lasten SPUK Toeslagenaffaire personeel
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorz.	-100				Lasten SPUK Toeslagenaffaire verstrekkingen
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorz.	180				Baten SPUK Toeslagenaffaire pers/verstr.
4	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	-30				Lasten SPUK IZA
4	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	30				Baten SPUK IZA
4	6.811	Beschermd Wonen	-405				Lasten ambulantiseringsmiddelen Arnhem
4	6.811	Beschermd Wonen	405				Baten ambulantiseringsmiddelen Arnhem
4	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	-131				Lasten Regionaal project toekomstscenario
4	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	131				Baten Regionaal project toekomstscenario
5	5.3	Cultuurpresentatie, prod, particip.	-3	-30			Lasten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
5	5.3	Cultuurpresentatie, prod, particip.	3	30			Baten subsidie Prov. leefbaarheidsinitiatieven
5	6.3	Minimabeleid	-30				Lasten zonnepark hemmen
5	6.3	Minimabeleid	30				Baten zonnepark hemmen
5	6.5	Arbeidsparticipatie	-45				Lasten ESF trance 2 Re-integratie
5	6.5	Arbeidsparticipatie	45				Baten ESF trance 2 Re-integratie
Totaal			**0**	**0**	**0**	**0**	

BIJLAGE 3: OVERZICHT BEGROTINGSMUTATIES

Ontwikkeling begrotingssaldi 2026	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
Nadelen zijn aangegeven met een min	*bedragen x € 1.000*		
Programma 1. Duurzame en gezonde samenleving			
5.1 Sportbeleid en activering	187	187	
5.2 Sportaccommodaties	2.064	2.064	
7.1 Volksgezondheid	2.605	2.583	Neutrale verwerking ombuigingen en 2e berap 2025
7.2 Riolering	-1.814	-1.814	
7.3 Afval	-2.252	-2.252	
7.4 Milieubeheer	1.875	1.893	Collegebesluit trafohuisjes neutraal TV 8.2
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	35	35	
Totaal	**2.700**	**2.696**	
Programma 2. Leefbare en bereikbare samenleving			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	4.007	3.942	Neutrale verwerking ombuigingen TV 0.8
1.2 Openbare orde en Veiligheid	1.206	1.191	Neutrale correctie TV 6.22
2.1 Verkeer en Vervoer	6.487	7.092	Neutrale verwerking conform Programma Mobiliteit TV0.8 en diverse kleine mutaties
2.2 Parkeren	183	183	
2.5 Openbaar vervoer	103	103	
3.1 Economische ontwikkeling	453	453	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	29	29	
3.3 Bedrijfsloket- en regelingen	-7	-7	
3.4 Economische promotie	-139	-139	
5.7 Openbaar groen en recreatie	5.025	5.025	
8.1 Ruimtelijke Ordening	1.020	1.145	Verwerking slotwijziging 2025 neutraal TV 8.3
8.2 Grondexpl. (niet bedrijventerreinen	-310	-328	Collegebesluit trafohuisjes neutraal TV 7.4
8.3 Wonen en bouwen	566	441	Verwerking slotwijziging 2025 neutraal TV 8.1
Totaal	**18.623**	**19.130**	
Programma 3. Interactie met de samenleving			
0.2 Burgerzaken	259	259	
Totaal	**259**	**259**	
Programma 4. Inclusieve en participatiesamenleving			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.190	4.128	Neutrale verwerking 2e berap 2025
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz. Wmo	635	635	
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. jeugd	1.095	1.087	Neutrale verwerking 2e berap 2025
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorz. integraal	2.874	2.741	Personele mutaties n.a.v. evaluatie verfijning hoofdstructuur neutraal TV 0.4
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	2.998	2.998	
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	5.526	5.600	Collegebesluit nieuwe werkwijze huishoudelijke ondersteuning neutraal TV 0.10
6.712 Begeleiding (Wmo)	3.826	3.826	
6.713 Dagbesteding (Wmo)	785	785	
6.714 Overige maatw.arrangementen (Wmo)	188	188	
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	174	174	
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	12.935	12.935	
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	119	119	
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	111	111	
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	4.759	4.759	
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	573	573	

Ontwikkeling begrotingssaldi 2026	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
6.791 PGB Wmo	401	401	
6.792 PGB Jeugd	575	575	
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	189	189	
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	42	42	
6.821 Jeugdbescherming	518	518	
6.822 Jeugdreclassering	121	121	
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	58	58	
6.92 Coördinatie en beleid jeugd	230	145	Neutrale verwerking ombuigingen TV 0.8
Totaal	**42.921**	**42.706**	
Programma 5. Werkende en lerende samenleving			
4.2 Onderwijshuisvesting	4.894	4.894	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.818	3.818	
5.3 Cultuurpres, -productie en - participatie	471	471	
5.5 Cultureel erfgoed	177	177	
5.6 Media	1.091	1.235	Neutrale verwerking septembercirculaire 2024
6.3 Inkomensregelingen	2.753	2.841	Neutrale verwerking 2e berap 2025
6.4 WSW en beschut werk	3.957	3.957	
6.5 Arbeidsparticipatie	1.751	1.751	
Totaal	**18.911**	**19.143**	
Programma 6. Informatie en kennissamenleving	**-**	**-**	
Programma 7. Financiën en bedrijfsvoering			
0.4 Overhead	21.430	21.723	Diverse neutrale verwerkingen, zoals 2e berap 2025 en de evaluatie verfijning hoofdstructuur
Totaal	**21.430**	**21.723**	
Programma 8. Algemeen bestuur			
0.1 Bestuur	2.597	2.597	
Totaal	**2.597**	**2.597**	
Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutatie reserves			
0.5 Treasury	-797	-801	Neutrale mutatie kapitaallasten
0.61 OZB woningen	-7.984	-7.942	Neutrale mutatie belastingen TV 0.64
0.62 OZB niet-woningen	-5.026	-5.020	Neutrale mutatie belastingen TV 0.64
0.64 Belastingen Overig	-386	-469	Neutrale mutatie belastingen TV 0.61, TV 0.62 en TV 0.4
0.7 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	-96.661	-96.411	Aanpassing korting WOZ maatstaf via AR
0.8 Overige baten en lasten	6.053	5.359	Diverse neutrale verwerkingen, zoals 2e berap 2025, septembercirculaire 2024 en de evaluatie verfijning hoofdstructuur
0.9 Vennootschapsbelasting	10	10	
0.10 Mutaties reserves	-2.650	-2.981	Diverse neutrale verwerkingen, zoals bovenstaand toegelicht
0.11 Resultaat rekening van baten en lasten	0	0	
Totaal	**-107.441**	**-108.255**	
Totaal Programmabegroting 2026	**0**	**0**	

BIJLAGE 4: OVERZICHT VOORTGANGOMBUIGINGEN 2026

Nog niet gestart
Volledig gerealiseerd
Deels gerealiseerd
Niet gerealiseerd

Niet gewijzigd:
Ten opzichte van het ombuigingsvoorstel uit de Kadernota is het maatschappelijk effect niet gewijzigd.

Stand van zaken ombuigingen 2025 (niet gerealiseerd in 2025)

Nr.	Naam ombuiging	Bedrag 2026	Inc. / Str.	Stand van zaken	Toelichting	Maatschappelijk effect
Programma 1 - Duurzame en gezonde samenleving						
-	Zwembadkaartjes	56.000	Str.			Ten opzichte van het ombuigingsvoorstel uit de Kadernota 2025 is het maatschappelijk effect nihil.
Programma 2 - Leefbare en bereikbare samenleving						
2.09	Ingroeimodel groot onderhoud structureel deel	250.000	Str.		Op dit moment is het programma Beheer openbare ruimte in ontwikkeling. Hierin wordt de begroting inclusief de ombuigingsvoorstellen meegenomen. Wijziging van de financiële kaders en de kaders op beeldkwaliteit worden met het bestuur besproken, wanneer dit niet binnen de vastgestelde kaders uitgevoerd kan worden.	Niet gewijzigd.
-	Beheerplannen	200.000	Str.		Voor deze ombuiging was geen format opgesteld. De toelichting en het maatschappelijk effect is gelijk aan ombuigingsvoorstel 2.09.	Het maatschappelijk effect van deze ombuiging is gelijk aan andere ombuigingen op het beheer van de openbare ruimte.
Programma 4 - Inclusieve en participatiesamenleving						
-	SD Welzijnsorganisaties	300.000	Str.		De ombuiging is geëffectueerd door vermindering van het aanbod opbouwwerk en vermindering van de uitgaven op Schoolmaatschappelijk werk (in 2025) en de cultuurcoach. Dit betreft ombuigingsvoorstellen 4.19, 5.12 en 5.21.	Niet gewijzigd voor het onderdeel opbouwwerk (4.19). Wel gewijzigd voor het schoolmaatschappelijk werk (5.12) omdat we het aanbod niet structureel hebben gewijzigd (in 2027 wordt deze bezuiniging op ander aanbod geëffectueerd). Wel gewijzigd voor de cultuurcoach (5.21) omdat we door het anders te organiseren het aanbod in stand hebben kunnen houden.
Programma 7 - Financiën en bedrijfsvoering						
7.01	Juridische procedures	36.825	Str.		Budget is op 0 gezet. Is grotendeels gerealiseerd in 2025 (m.u.v. een bedrag van € 9.000). In 2026 is tot nu toe ongeveer € 1.300 hieraan uitgegeven. Het blijft afhankelijk van het aantal en de complexiteit van de juridische dossiers of er expertise van buitenaf nodig is.	Niet gewijzigd.
7.03	Aframen budget aansprakelijkheidsstellingen	15.000	Str.		Budget is op 0 gezet. In het ombuigingsvoorstel was aangegeven dat deze kosten nauwelijks beïnvloedbaar zijn en dat in de praktijk de kosten gemaakt worden. De keuze is geweest om het budget te schrappen en dit te verwerken in de risicoparagraaf. De kosten zijn in 2025 gemaakt (ongeveer € 22.000) en tot nu toe is in 2026 een kleine € 6.000 aan kosten geboekt.	Niet gewijzigd.

7.14	Lager budget porti	15.000	Str.			Niet gewijzigd.
Algemene dekkingsmiddelen, VPB en onvoorzien						
A.12	Invoering forenzenbelasting	35.000	Str.		De forenzenbelasting is ingevoerd. Het aantal eenheden waarover belasting wordt betaald wordt op dit moment onderzocht en zal waarschijnlijk bij de 2e berap bekend zijn. Op dat moment kan worden aangegeven in hoeverre de ombuiging gerealiseerd wordt.	Niet gewijzigd.
Totaal		**907.825**				

Stand van zaken ombuigingen 2026

Nr.	Naam ombuiging	Bedrag 2026	Inc. / Str.	Stand van zaken	Toelichting	Maatschappelijk effect
Programma 1 - Duurzame en gezonde samenleving						
1.04	Minder hondenuitlaatplekken	65.000	Str.		Het onderzoek naar het financieel effect loopt.	Niet gewijzigd.
Programma 2 - Leefbare en bereikbare samenleving						
2.02	Herinvoering leges evenementenvergunningen	10.000	Str.			Niet gewijzigd.
2.05	Kostendekkend maken marktgelden	16.000	Str.			Niet gewijzigd.
2.08	Verlagen onderhoudsniveau Openbare Ruimte	50.000	Str.		Op dit moment is het programma Beheer openbare ruimte in ontwikkeling. Hierin wordt de begroting inclusief de ombuigingsvoorstellen meegenomen. Wijziging van de financiële kaders en de kaders op beeldkwaliteit worden met het bestuur besproken, wanneer dit niet binnen de vastgestelde kaders uitgevoerd kan worden.	Niet gewijzigd.
2.21	Ambities en actualisatie IKP OR	50.000	Str.			Niet gewijzigd.
2.22	Verkeersplannen per kern	25.000	Str.			Niet gewijzigd.
2.43	MFSC Elst	130.000	Str.			Niet gewijzigd.
2.47	Niet toekennen inflatieclaim Onderhoud Openbare Ruimte	400.000	Str.		Zie toelichting ombuigingsvoorstel 2.08.	
2.51	kostendekkendheid (bouw)leges	200.000	Str.			Niet gewijzigd.
Programma 3 - Interactie met de samenleving						
3.01	Uitvoeren veranderaanpak Participatiecultuur	30.000	Str.			Niet gewijzigd.
3.05	Versterken inzet participatiecultuur	50.000	Str.			Niet gewijzigd.
Programma 4 - Inclusieve en participatiesamenleving						
4.02	Maatregelen verlagen zorgvragen Wmo en Jeugd	500.000	Str.		De verschillende maatregelen uit het actieplan verlagen zorgvragen worden momenteel uitgevoerd of nog verder uitgewerkt in concrete acties. Een concrete actie die nu al financieel effect oplevert is het herindiceren van alle cliënten huishoudelijke ondersteuning. Het is te vroeg om te kunnen bepalen of de totale ombuiging in 2026 wordt behaald. In de 2e bestuursrapportage verwachten we hier meer inzicht in te kunnen geven.	Niet gewijzigd.
4.08	Innovatiebudget	70.000	Str.			Niet gewijzigd.

Nr.	Naam ombuiging	Bedrag 2026	Inc. / Str.	Stand van zaken	Toelichting	Maatschappelijk effect
4.13	Communicatiebudget STO	25.000	Str.			Niet gewijzigd.
4.21	Lokaal maatwerk jeugdgezondheidszorg (JGZ)	110.000	Str.			Niet gewijzigd.
4.32	Interventieteam	101.000	Str.			Niet gewijzigd.
Programma 5 - Werkende en lerende samenleving						
5.11	Preventieve (Extra screening) logopedie	35.000	Str.			Ten opzichte van het ombuigingsvoorstel 5.11 uit de Kadernota 2026 is het maatschappelijk effect gewijzigd omdat we dit aanbod hebben ondervangen door een verwijsschema voor betrokken partijen.
5.16	Schuldhulpverlening	110.000	Str.			Niet gewijzigd.
5.25	Uitstroom parttime werkenden	50.000	Str.			Niet gewijzigd.
5.28	Armoedebeleid	200.000	Str.		De raad heeft het besluit genomen dat het herijkte armoedebeleid ingaat vanaf 1 januari 2027. 2026 is een overgangsjaar nadat we afscheid genomen hebben van de collectieve zorgkostenverzekering. Inwoners die eerder gebruik maakten van deze voorziening ondersteunen we nog dit jaar. De verwachte ombuiging is wellicht in 2027 te realiseren. Dit is uiteraard afhankelijk van het gebruik van de huidige regelingen binnen het armoedebeleid, aangezien het open einde regelingen zijn.	Het maatschappelijk effect, zoals opgenomen in het raadsvoorstel van 4 november 2025, is ongewijzigd.
Programma 7 - Financiën en bedrijfsvoering						
7.08	Toekomstbestendige dienstverlening	35.000	Str.			Niet gewijzigd.
7.10	ICT-projectenbudget	47.000	Str.			Niet gewijzigd.
7.19	P-budget: max van de schaal	98.000	Str.			Niet gewijzigd.
7.23	Heroverwegen Gratificaties en Boter bij de vis	20.000	Str.			Niet gewijzigd.
7.25	P-budget: afromen opleidingsbudget	28.000	Str.			Niet gewijzigd.
7.27	ICT eenmalige lasten	10.000	Str.		Wordt grotendeels gerealiseerd in 2026. Of realisatie haalbaar is, is met name afhankelijk van aantal incidenten die om eenmalige investeringen vragen (bijvoorbeeld als gevolg van komst nieuwe, of gewijzigde wetgeving).	Niet gewijzigd.
7.28	Informatieveiligheid	20.000	Str.			Niet gewijzigd.
Programma 8 - Algemeen bestuur en regionale samenwerking						
8.04	Bijdrage GR-en	140.000	Str.			Niet gewijzigd.
Algemene dekkingsmiddelen, VPB en onvoorzien						
A.02	OZB opbrengst woningen en niet-woningen verhogen	1.889.000	Str.			Niet gewijzigd.
Totaal		**4.514.000**				

BIJLAGE 5: MAATSCHAPPELIJK EFFECT OMBUIGINGSVOORSTELLEN

Uit kadernota 2025		
Ombuiging 1.03	**Verhoging prijs zwembadkaartjes**	
Toelichting	Verhoging van prijs zwembadkaartjes en tarieven zwemlessen met 10% (prijs los kaartje is nu 4,75 euro).	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Te duur om kinderen op zwemles te doen. Grotere kans op verdrinkingen. Impact op de vitaliteit van de inwoners.	
	Leefomgeving	0
	Mens	4
	Economie	0
Ombuiging 2.09	**Groot onderhoud wegen en openbare verlichting**	
Toelichting	In de kadernota van 2022 is een bedrag van € 254.000 per jaarschijf opgenomen ten behoeve van het groot onderhoud. In het vastgestelde IKP OR staat beschreven dat er te weinig middelen aanwezig zijn voor het uitvoeren van groot onderhoud. Wanneer je minder groot onderhoud pleegt en bijvoorbeeld eerder gaat vervangen dan kunnen we het besluit van de kadernota 2022 terugdraaien.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Mogelijk door het wegvallen van het groot onderhoud zullen we eerder moeten investeren in vervangingen. Zolang er genoeg budget en uitvoeringskracht voor de vervangingen zijn, is de impact op leefomgeving beperkt.	
	Leefomgeving	2
	Mens	1
	Economie	1
Ombuiging 2.08	**Beheerplannen**	
Toelichting	Het uitgangspunt voor het onderhoud in de openbare ruimte is schoon, heel en veilig. In de openbare ruimte wil iedere gebruiker veiligheid ervaren (fysiek: geen uitstekende delen, gevaarlijke situaties door overhangend groen of kuilen en gaten in wegen), leefbaarheid (sociale veiligheid, met hulp van bijvoorbeeld verlichting, geen enge bosjes, ed.) en kwaliteit (mooi en schoon). Op het onderdeel kwaliteit kunnen we kiezen voor een beetje minder schoon en een beetje minder mooi.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Heeft nadelige gevolgen voor de leefomgeving. Kan ook een negatief sneeuwbaleffect hebben: hoe slechter de staat van het onderhoud is, hoe slechter mensen zelf omgaan met de openbare ruimte.	
	Leefomgeving	4
	Mens	2
	Economie	1
Ombuiging	**SD Welzijnsorganisaties**	
Toelichting	De ombuiging is geëffectueerd door vermindering van het aanbod opbouwwerk en vermindering van de uitgaven op het Schoolmaatschappelijk werk (in 2025) en de cultuurcoach. Dit betreft formats 4.19 en 5.12 en 5.21.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Zie bovenstaand.	
	Leefomgeving	
	Mens	
	Economie	
Ombuiging 4.19	**WMO-welzijnsdiensten**	
Toelichting	Schrappen overige subsidies welzijnswerk zoals maaltijdvoorziening, ondersteuning gehandicapten en maatjesproject	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Het stoppen met de ondersteuning aan het maatjesproject kan een afname van de maatschappelijke saamhorigheid / sociale inclusie en een toename van eenzaamheidsproblematiek tot gevolg hebben. De ondersteuning aan het platform gehandicapten betekent een beperking van de dienstverlening voor mensen met een handicap- zoals voorlichting, geen NAH-cafés meer, etc. Het stopzetten van de steun aan de maaltijdvoorziening betekent dat inwoners met een beperking geen kant-en-klare maaltijden meer ontvangen met hulp van de gemeente, minder sociale controle met een toename van eenzaamheid en mogelijk verwaarlozing tot gevolg en een vermindering van de zelfredzaamheid van deze inwoners.	
	Leefomgeving	0
	Mens	3
	Economie	0

Ombuiging 5.12	Schoolmaatschappelijk werk	
Toelichting	Verlagen (of stopzetten) inzet schoolmaatschappelijk werk.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Het uitvallen van schoolmaatschappelijk werk heeft als gevolg dat het netwerk wordt verzwakt. Scholen, intern begeleiders en ouders worden niet meer ondersteund. Ondersteuningsbehoefte blijft dus onvervuld, verminderd welzijn voor kind en gezin, druk bij partners loopt op, toenemende problemen als schooluitval of slechtere prestaties.	
	Leefomgeving	0
	Mens	3
	Economie	1

Ombuiging 5.21	Cultuureducatie / lokaalonderwijsbeleid	
Toelichting	Cultuureducatie en lokaalonderwijsbeleid afschaffen of versoberen	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	De subsidie voor cultuureducatie schrappen zou een negatieve impact hebben op betrokken kinderen, culturele organisaties en inwoners. Juist voor kinderen die het moeilijk hebben, is een creatieve succeservaring van grote waarde. Daarnaast betekent het een negatieve impact op de lokale culturele infrastructuur, omdat grote, landelijke aanbieders makkelijker te vinden kunnen zijn en de voordelen van schaalvergroting genieten. Wanneer kleine culturele aanbieders uit Overbetuwe zouden verdwijnen heeft dit grote gevolgen voor de sociale cohesie binnen de gemeente.	
	Leefomgeving	0
	Mens	3
	Economie	1

Ombuiging A.12	Invoeren forensenbelasting	
Toelichting	Forensenbelasting voor 71 objecten.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Nihil, iets hogere lasten voor een heel specifieke groep.	
	Leefomgeving	0
	Mens	1
	Economie	0

Uit kadernota 2026		
Ombuiging 1.04	**Minder honden uitlaatplekken in openbare ruimte**	
Toelichting	Minder hondenuitlaatplaatsen in de openbare ruimte.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Mensen moeten uitwerpselen opruimen. Wanneer dit nagelaten wordt ontstaat overlast hondenpoep/vervuiling openbare ruimte.	
	Leefomgeving	3
	Mens	2
	Economie	0
Ombuiging 2.02	**Heffen leges evenementenvergunning**	
Toelichting	Invoering leges commerciële evenementen.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Herinvoering van leges evenementenvergunningen kan gevolgen hebben voor onze positie als evenementengemeente.	
	Leefomgeving	1
	Mens	1
	Economie	2
Ombuiging 2.05	**Kostendekkend maken marktgelden**	
Toelichting	Verhogen tarieven marktgelden.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Onze (waren)markten zijn minder aantrekkelijk als het aanbod verschraalt.	
	Leefomgeving	1
	Mens	2
	Economie	3

Ombuiging 2.08	Verlagen onderhoudsniveau Openbare Ruimte	
Toelichting	Verlagen onderhoudsniveau openbare ruimte.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Heeft nadelige gevolgen voor de leefomgeving. Hoe slechter de staat van het onderhoud is ook in centra, hoe slechter mensen zelf omgaan met de openbare ruimte en centra minder aantrekkelijk vinden om te winkelen en verblijven.	
	Leefomgeving	4
	Mens	3
	Economie	1

Ombuiging 2.21	Ambities en actualisatie IKP OR	
Toelichting	Verminderen ambities Integraal Kwaliteitsplan OR.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	We komen planning en verwachtingen van onze inwoners beperkt na. We realiseren onze ambities van omgevingsvisie en IKP OR niet volledig.	
	Leefomgeving	4
	Mens	3
	Economie	1

Ombuiging 2.22	Verkeersplannen per kern	
Toelichting	Halvering budget om verkeersplannen per kern op te stellen.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Als gevolg van verstedelijking en toename verkeer wat een extra druk geeft op het lokale wegennetwerk heeft deze ombuiging impact op verkeersveiligheid en beheerkwaliteit van de openbare ruimte.	
	Leefomgeving	4
	Mens	3
	Economie	2

Ombuiging 2.43	MFSC Elst	
Toelichting	Verlengen afschrijvingstermijn naar 50 jaar.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Teleurstelling bij verenigingen en inwoners. Het verlengen van de afschrijvingstermijn betreft een technisch voordeel zonder maatschappelijk effect. Het versoberen leidt tot minder mogelijkheden om te sporten en bewegen. Effect op vitaliteit en gezondheid.	
	Leefomgeving	1
	Mens	3
	Economie	0

Ombuiging 2.47	Niet toekennen prijsinflatiecorrectie Beheer Openbare Ruimte	
Toelichting	Niet toekennen inflatieclaim budget beheer openbare ruimte.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Heeft nadelige gevolgen voor de leefomgeving. Hoe slechter de staat van het onderhoud is ook in centra, hoe slechter mensen zelf omgaan met de openbare ruimte en centra minder aantrekkelijk vinden om te winkelen en verblijven.	
	Leefomgeving	2
	Mens	1
	Economie	1

Ombuiging 2.51	kostendekkendheid (bouw)leges	
Toelichting	Verhogen bouwleges tot kostendekkend niveau.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Enige stijging van legeskosten is een gering maatschappelijk effect.	
	Leefomgeving	0
	Mens	1
	Economie	1

Ombuiging 3.01	Uitvoeren veranderaanpak vaardigheden, houding en gedrag	
Toelichting	Budget voor leerinterventies geheel schrappen.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Inwoners voelen zich mogelijk minder gehoord.	
	Leefomgeving	0
	Mens	2
	Economie	0

Ombuiging 3.05	**Versterken inzet participatiecultuur**	
Toelichting	Verminderen inzet op participatie (jongeren en Overbetuwe Doet).	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Inwoners voelen zich mogelijk minder gehoord/betrokken bij projecten en trajecten die in hun leefomgeving plaatsvinden.	
	Leefomgeving	1
	Mens	3
	Economie	1
Ombuiging 4.02	**Maatregelen verlagen zorgvragen**	
Toelichting	Taakstelling op totaalbudget Wmo en jeugd, verlagen maatwerk.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Werken met budgetplafonds en/of populatiebekostiging kan leiden tot respectievelijk wachtlijsten en bezwaarprocedures danwel andere vormen van afschaling van de kwaliteit van de geboden ondersteuning aan hulpbehoevende inwoners. Ook wordt een groter beroep gedaan op de sociale cohesie / samenredzaamheid van de Overbetuwse samenleving, met mogelijk overbelasting van vrijwilligers en mantelzorgers en/of toename van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen tot gevolg.	
	Leefomgeving	0
	Mens	4
	Economie	1
Ombuiging 4.08	**Innovatiebudget verlagen**	
Toelichting	Afbouwen innovatiebudget.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Het verlagen van dit budget brengt het risico met zich mee dat we niet in staat zijn toekomstige innovatieve projecten te financieren die een bijdrage leveren aan de transformatie in de zorg. Dit kan resulteren in minder vooruitgang in het verbeteren van de kwaliteit van zorg en ondersteuning, en in het realiseren van efficiëntieverbeteringen in de dienstverlening (zoals het afschalen van zorg).	
	Leefomgeving	0
	Mens	4
	Economie	1
Ombuiging 4.13	**Communicatiebudget STO**	
Toelichting	Communicatiebudget STO.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Bestaanszekerheid en voldoende ondersteuning voor inwoners in een sterke sociale basis voorkomen zwaardere zorg, meer schulden, meer isolement, achteruitgang van leefbaarheid in buurten en wijken, minder ontwikkelkansen voor inwoners enzovoort. Een afname van de vindbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van onze toegang tot ondersteuning staat haaks op de ambitie van een sterke sociale basis zoals vastgesteld met het beleidsplan sociaal domein 2020-2025. Inwoners weten het STO minder goed te vinden waardoor tijdige en laagdrempelige ondersteuning vermindert. Daarmee neemt op den duur de druk toe op de uitvoering binnen het sociaal team en stijgen de uitgaven vanuit Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en Wgs.	
	Leefomgeving	0
	Mens	3
	Economie	0
Ombuiging 4.21	**Lokaal maatwerkdeel Jeugdgezondheidszorg (JGZ)**	
Toelichting	Versoberen inkoop lokaal aanvullend aanbod JGZ.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	De afgelopen jaren is binnen de gemeente de nadruk verschoven naar normaliseren, de-medicaliseren en eigen kracht. Ook is de afgelopen periode geïnvesteerd om de verwijzingen te laten verlopen via de screeners van het Sociaal Team Overbetuwe. Consulenten hebben zicht op het gehele gezin, dus ook kijkende naar schulden of andere problematiek. Op deze manier kan de beslissing worden gemaakt om niet gelijk zwaardere hulp in te zetten maar te kijken naar andere vormen van ondersteuning. De inzet van het lokale maatwerkdeel JGZ past binnen deze werkwijze.	
	Leefomgeving	0
	Mens	3
	Economie	0

Ombuiging 4.32	Interventieteam	
Toelichting	In dienst nemen personele inzet voor crisis- en complexe casuïstiek.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Dit betreft een organisatorische aanpassing zonder gevolgen voor de dagelijkse praktijk.	
	Leefomgeving	2
	Mens	4
	Economie	0

Ombuiging 5.11	Preventieve (Extra screening) logopedie	
Toelichting	Stoppen met extra screening logopedie.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Met het wegvallen zal een laagdrempelige preventieve screening via de kinderopvang en/of basisschool niet meer mogelijk zijn. Ouders zullen dit dus via de huisarts en/of specialist moeten gaan regelen. Als gemeente daalt onze invloed op vroegtijdige interventie. Druk op onderwijs/leraren neemt toe en er is sprake van een negatieve impact op het welzijn en de kansengelijkheid van kinderen en hun ouders. Het basisaanbod van de GGD blijft wel.	
	Leefomgeving	0
	Mens	3
	Economie	0

Ombuiging 5.16	Aanbod Schuldhulpverlening versoberen	
Toelichting	Schuldhulpverlening versoberen.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	De maatschappelijke impact van de reeds ingeboekte ombuiging van € 80.000 is beperkt. Er is inmiddels geconcludeerd dat we binnen de huidige bezetting van team schuldhulpverlening fase 2 kunnen uitvoeren. Een structurele ombuiging door € 80.000 van het p-budget af te halen heeft geen negatieve impact op leefomgeving, mens en economie. De eerdere impactanalyse is daarom (naar beneden) bijgesteld - de oorspronkelijke cijfers waren 0-3-1. Een extra ombuiging van € 110.000 bovenop de reeds ingeboekte ombuiging van € 80.000 heeft een andere (negatievere) impactanalyse. Wanneer wij de volledige 2 fte (€ 80.000 + € 110.000 = € 190.000) inboeken als ombuiging, dan kunnen wij de formatie voor de sociaal raadslieden niet structureel op 24 uur per week houden. De formatie gaat dan weer terug naar 5,5 uur per week in 2026. Hierdoor kunnen we een groep kwetsbare inwoners minder onafhankelijke sociaal-juridische ondersteuning bieden. Dit betreft een groep die vaak meer moeite heeft met het begrijpen van de regels van de overheid en de overheid ook minder vaak vertrouwt. Sociaal raadslieden kunnen een rol vervullen om de afstand met de overheid te verkleinen. De maatschappelijke impact van de tweede optie is beperkter. Een extra ombuiging van € 35.000 bovenop de reeds ingeboekte € 80.000 heeft een lagere maatschappelijke impact dan optie 1. Dat komt doordat er dan € 75.000 structureel overblijft om te besteden aan de formatie sociaal raadslieden. We garanderen daarmee blijvende onafhankelijke ondersteuning aan de meest kwetsbare inwoners.	
	Leefomgeving	1
	Mens	3
	Economie	2

Ombuiging 5.25	Uitstroom parttime werkenden	
Toelichting	Aframing BUIG.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Zie boven, er is geen sprake van maatschappelijke gevolgen.	
	Leefomgeving	0
	Mens	0
	Economie	0

Ombuiging 5.28	Armoedebeleid	
Toelichting	Gevolgen nieuw armoedebeleid per 2026 (raadsvoorstel juni 2025).	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	De toelichting op de maatschappelijke gevolgen is te vinden in het raadsvoorstel.	
	Leefomgeving	0
	Mens	4
	Economie	1

Ombuiging 7.08	Toekomstbestendige dienstverlening	
Toelichting	Halveren budget voor doorontwikkeling dienstverlening.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Dienstverlening kan minder worden doorontwikkeld waardoor dienstverlening minder goed aansluit op behoeften van inwoners.	
	Leefomgeving	0
	Mens	2
	Economie	1

Ombuiging 7.10	ICT-projectenbudget	
Toelichting	Stoppen budget voor doorontwikkeling digitale werkprocessen. Wijzigingen dienen per situatie aangevraagd te worden.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Direct geen gevolgen, indirect kan de gemeente minder efficiënt en effectief werken en daar kunnen inwoners last van ondervinden.	
	Leefomgeving	0
	Mens	2
	Economie	2

Ombuiging 7.19	P-budget: afbouw begroten max van de functionele schaal	
Toelichting	Niet meer begroten op het maximum van de schaal.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Er zijn geen directe maatschappelijke gevolgen, maar indirect kunnen die wel degelijk verwachten. Waar de mogelijkheden om flexibel te kunnen reageren op personele knelpunten worden beperkt, kan dit effect hebben op de dienstverlening aan inwoners; oftewel: als bij capaciteitstekorten we geen snelle oplossing kunnen vinden, kunnen er wachtlijsten of andere negatieve effecten voor inwoners ontstaan.	
	Leefomgeving	0
	Mens	0
	Economie	0

Ombuiging 7.23	Verlagen budget gratificaties en Boter bij de vis	
Toelichting	Minder budget voor gratificaties en boter bij de vis.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Geen maatschappelijke gevolgen.	
	Leefomgeving	0
	Mens	1
	Economie	0

Ombuiging 7.25	Afromen budget opleidingen	
Toelichting	Minder opleidingsbudget.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Ondanks dat er geen maatschappelijke gevolgen zijn, is het voor ons als gemeente wel zeer belangrijk om goed personeelsbeleid te voeren omwille de risico's zoals hierboven omschreven.	
	Leefomgeving	0
	Mens	1
	Economie	0

Ombuiging 7.27	ICT-eenmalige lasten	
Toelichting	Minder budget voor capaciteit bij nieuwe ICT of IV.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Direct geen gevolgen, indirect kan de gemeente minder efficiënt en effectief werken en daar kunnen inwoners last van ondervinden.	
	Leefomgeving	0
	Mens	1
	Economie	1

Ombuiging 7.28	Informatieveiligheid	
Toelichting	Minder budget voor informatieveiligheid.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Dienstverlening aan inwoners en ondernemers kan komen stil te liggen – denk aan uitkeringen, vergunningen of hulpvragen die niet behandeld kunnen worden. Als inwoners zien dat de gemeente digitale risico's onvoldoende beheerst, kan dit het vertrouwen in de overheid en haar digitale transformatie ondermijnen. Grote datalekken of cyberaanvallen halen snel de media en kunnen leiden tot maatschappelijke onrust, zeker als persoonsgegevens van inwoners betrokken zijn.	
	Leefomgeving	1
	Mens	3
	Economie	1

Ombuiging 8.04	Bijdrage GR-en	
Toelichting	Besparen op bijdrage aan Gemeenschappelijke Regelingen.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	In principe geen impact voor de samenleving, tenzij de opdracht aan GR-en zou worden aangepast.	
	Leefomgeving	0
	Mens	0
	Economie	0

Ombuiging A.02	Verhoging OZB woningen en niet-woningen	
Toelichting	OZB opbrengst woningen en niet-woningen verhogen.	
Toetsingskader maatschappelijke gevolgen	Inwoners krijgen te maken met hogere financiële lasten.	
	Leefomgeving	0
	Mens	2
	Economie	1

Links naar de Begrotingsapp voor de volledige documenten en ombuigingsvoorstellen:

Kadernota 2025 | Kadernota 2025 | Overbetuwe

Kadernota 2026 | Kadernota 2026 | Overbetuwe